

FUNDADOR

Joan Cuscó.

EDITOR

Manuel Costa.

DIRECTOR

David Serrano.

CONSELL DE REDACCIÓJordi Aznar, Montserrat Carné, Pol Costa, Manuel Costa, Joan Cuscó, Anna Mª Fité, Milagros Torres, Jordi Serrano.**COL-LABORADORS**Roger Alier, Josep-Ramon Bach, Miquel Bach, M.J. Balsach, Joan Bassegoda, Max Cahner, Fco. Calvo Serraller, Maria Calzada, Ricard Calvo, Manel Camps, Jordi Castellanos, J.L. Cebrían, Isabel Cid, Antoni Clapés, Pere Cornellas, Antoni Dalmasas, Jordi Domènech, Albert Escoda, Arcadi Espada, Ana Fernández, Joan-Antoni Ferran, Salvador Faura, Immaculada Fontanals, Manuel Foraster, Teresa Garcia, Martí Gasull, Dolors Godayol, Jordi Graset, Enric Larreula, Marta Maragall, Jaume Mercadé, Jordi Miralles, Pere Monistrol, Eduard Pini, Jaume Puig, Joan Ripoll, Josep Maria Ripoll, Pere Roca, Jordi Roca, Àngel Mª Rodríguez, Antoni Sala, Montse Serrano, Josep Mª Subirachs, Lluís Subirana, Rosa Ten, Josep Torrella, Feliu Vallès, Feliu Viaplana, Joan Vilacasas, Oriol Vila-Puig, Santiago Vila-Puig.**MAQUETACIÓ**

Txema Lacunza

EDICIÓFundació Amics de les Arts i de les Lletres de Sabadell
Migdia, 16-18 · Tel. 937 259 427
08201 Sabadell**REALITZACIÓ**Filmació: Vallès Crom, S.L.
Impressió: ArtGraf Sabadell, S.L.**PUBLICITAT**Gràfic Set, PCI, SL.
Cabanyes, 8
Tel. 937 120 520 - Fax 937 120 579
08203 Sabadell

Publicació bimestral.

DL B-16799-1978

Preu de l'exemplar: 3€ / 500 ptes.

PORTADA: Joan Brossa. Cartell. 1988

Sala "La Plana de l'Om" (detall).

Fotografia cedida per la Fundació Caixa de Sabadell.

Els textos signats reflecteixen l'opinió personal dels autors respectius.

FUNDACIÓ
AMICS DE LES ARTS
I DE LES LLETRES DE SABADELL

Joan Brossa i la sardana

Amb motiu d'un treball de recerca que estic fent sobre la presència de la sardana en la poesia catalana des de la Renaixença ençà, em vaig posar en contacte amb el poeta Joan Brossa per tal d'esbrinar si en la seva extensa producció poètica hi havia alguna referència a la sardana. Em va atendre molt amablement i en una carta datada el 19 de març de 1992 em comunicava el següent:

"Amic Subirana: Aquí teniu la fotocòpia d'una sardana "atípica". Pertany al llibre *Odes rurals*, 1951, inclòs a *Poesia rasa*, editat en segona edició per la 62, dins la col·lecció *Poesia*, sèrie gran, número 3. Rebeu una cordial salutació."

Aquest poema porta per títol *El sol*:

Cosits esquinçaré en roba escaldada.
Prop de la font, una foguera encesa.
No hi hagi antipatia entre les roques:
Dura és la lluita.

Els camperols, armats de falç que tallen,
Surten al ras. Bonança els fruits avança.
La forma circular de la ceràmica
Recorda danses.

Au! Posa-hi pega, sabater! Avança!
Cap altre moviment que donar voltes.
Tu, treu-te els guants. Jo em trec l'americana.
Fem blandar teies.

Imitem el sol en grans fogates.
En boca de forats rellampejava;
Travessa la paret i entre a la roca
La tramuntana.

Parin les teranyines, caigui sutge,
Llevem-nos el calçat damunt les brases.
Quins remes de nuvolada portadora
D'ocells i astres!

Atribuïm cavalls d'un cim a l'altre;
Que creixin les virtuts d'herbes i aigües,
I simulem el moviment de l'astre
En solars danses.

És evident que aquest poema no conté cap dels tòpics habituals de moltes de les poesies que fan referència a la sardana. Malgrat això, el simbolisme de la dansa en rodona i la referència a l'astre solar hi és ben explícita. Cal suposar, doncs, que Brossa coneixia la teoria exposada per l'escriptor empordanès Pella i Forgas al seu llibre *Historia del Ampurdán*, publicat l'any 1883, relacionant l'origen de la sardana i la seva estructura amb el gir dels astres i el culte al sol; les hores del dia amb els 24 compassos de la sardana curta; el dia i la nit amb els curts i llargs, etc. Una teoria més pròpia de la llegenda que de la realitat però que ha estat utilitzada sovint com a simbolisme per diversos autors. Però el fet que jo vull ressaltar a les pàgines de *Quadern* és que un poeta de les seves característiques, en un determinat moment en el conjunt de la seva extensa i valuosa obra, s'hagi inspirat en la sardana.

Lluís Subirana